

„Wanneer een jager uit de oudheid, een wilde, dagenlang een stuk wild vervolgde, dan bewoog hem daartoe de *honger*. Zijn handeling was dus zuiver practisch. Maar wanneer heden een vorstelijk jager een wild navolgt, dan beweegt hem daartoe het *genoegen*. Zooals de *honger* een *lichamelijke* waarde is, zoo is het *genoegen* 'n *aesthetische* waarde. Wanneer een wilde tot zijn dans, kunstmatige geluiden gebruikt, dan beweegt hem daartoe de *sexueele drift*. Uit deze kunstmatige geluiden, die dus practische hulpmiddelen waren, is na duizenden jaren de hedendaagsche muziek ontstaan....

Wanneer de hedendaagsche mensch naar een concert gaat, zoo zoekt hij in de muziek geen practisch hulpmiddel, maar het *aesthetisch genot*”.

Severini zegt, dat er geen grooter gevaar is, dan de tot verwarring aanleiding gevende „ismen” in de Kunst.

Daarom wil ik, nu ik aan mijn eigen tijd gekomen ben, de kunst van dezen tijd eenvoudig aanduiden met den naam: „Beeldende schilderkunst”, d. i. de schilderkunst als *zelfstandig* beeldende kunst in tegenstelling met de afbeeldende kunst van het verleden. Om u de grondstellingen van de kunst van onzen tijd bekend te maken, ben ik verplicht iets te zeggen over de kunst eener beschaving, die eeuwenlang de Westersche vooruit is geweest, de Boedhistische. Gij allen kent, hetzij van origineelen, hetzij van reproducties, de voorstellingen van Amitabha, Bouddha, Bodhisatwa, Kinnari, Çiwa, Agni, Indra enz. Ik geloof niet, dat er nog lieden gevonden worden, die afkeerig zijn van deze Oostersche producten der schilder- of beeldhouwkunst en het eigenaardige is, dat niemand zich beleedigd voelt door de veelarmigheid van Yidan of beschermgod, door de veel te lange armen of veel te gerekt bovenlijf van 'n Kwanyin-figuur. Ook is niemand's oog beleedigd door het aanschouwen van Surya, den witten zonnegod, door den zilverwitten maan-